

AMERIKANSKI SLOVENEC

Katoliški list za slovenske delavce v Ameriki in glasilo K. S. K. Jednote.

STEVILKA 88.

JOLIET, ILLINOIS. 2. OKTOBRA 1914

LETNIK XXIII

Avstrijski vrhovni poveljnik naznanja zmage nad Rusi.

Nadvojvoda Friderik pravi, da je položaj Avstrijev in Nemcev ugoden, in da bodo Rusi premagani, kakor tudi Francozi in Britanci. Avstria in Nemčija sta zedinjeni in polni zaupanja v končno zmago v tej vojni.

Zavezniki na Francoskem hudo priti skajo na Nemce.

Dunaj, črez Amsterdam in London, 30. sept. — Avstrijski nadvojvoda Friderik, vrhovni poveljnik avstrijske armade, ki je danes izdal sledče vojno poročilo.

"Položaj Nemcev in Avstrijev je ugoden. Ruska ofenziva se pričenja prevrati. Mi z nemškimi četami vred bomo spet premagali sovražnika, že premaganega pri Krasniku, Zamošču (obe mesti na Ruskem Poljskem), Isterburgu in Tannenbergu (zadnje imenovana kraja na Vzhodnem Prusku).

"Nemška glavna armada je brez ovire prodrla globoko v Francijo, kjer je nova in velika zmaga blizu.

"Na balkanskem bojišču se bojujo mo na sovražnikom ozemlju. Srbski odpor pričenja oslabevati.

"Nezadovoljnost, upori in pomanjkanje živečih v notranjih deželi pretijo našemu sovražniku v ozadju, dočim sta dvojna monarhija in Nemčija zedinjeni in imata popolno zaupanje, da izbjogljata do konca to vojno, ki nam je bila vsiljena.

"To je resnica o položaju. Ta razglas se mora dati na znanje vsem častnikom in vojakiom v njih odnosnem materinem jeziku.

"Nadvojvoda Friderik."

Drobne vojne vesti.

London, 28. sept. — Dardanele je Turčija zaprla za bordanstvo, po brzjavki iz Carigrada Reuter Telegram-družbi. Dolgotrajnost zaprtja ni na-

znanjena.

Anonca, Italija, 28. sept. — Semkaj poročajo, da se je pričelo z nabiranjem radovnikov, ki se imajo izkratiti v Dalmaciji.

Rim, črez Pariz, 28. sept. — Poročen-

vacev lista "Giornale d' Italia", ki je dospel v Puli, veliko pomorsko luko avstrijsko, poroča, da so vse hoste okrog pristanišča posekali in požgali, kmetske hiše in vile prebarvali v sivo ter izdelali okope in pasti vsepovod.

V Pulu zbrane čete, pravi poročevacev, znašajo skupaj 300.000 mož, in poleg tega je zbrano tam avstrijsko vojno brodovje.

London, 28. sept. — Marconijeva družba je danes prejela brezično brzjavko iz Berlina, po kateri prima "Koelnische Zeitung" poročilo iz Dalmacije, da je ena izmed kotorskih trdnjavic dne 19. sept. razstrelila neko veliko francosko vojno ladjo. Pet naj velikih in tri male bojne ladje so se pripravljale na obstreljevanje Kotora, ko so Avstriji pričeli streljati.

Ena izmed francoskih ladij se je pogrenzila in ostale so se umeknile.

London, 28. sept. — The Marconi Wireless Co. je prejela iz Berlina sledče, danes tam objavljeno, uradno naznano:

"Na bojnem torišču je položaj ostal neizpremenjen. Poročila o zmagovalni prodiranju sovražnikovem so neresnična.

"Poročilo, da sta bili dve izmed trdnjavic (fortov) okrog Przemysla zazeti, je izmišljeno.

"Avstro-ogrski vlada je dognala, da so ruske čete rabile dumdom-izstrelke. Vojno vodstvo dvojne monarhije pa vključ temu ne namerava povračati z enakim ravnjanjem.

London, 28. sept. — Uradna pisarna za vojne novice naznana:

"Snoči je naskočil sovražnik našo

linijo s še večjo srditostjo, a ne z večjim uspehom nego prej.

"V splošnem položaju ni nobene iz-preme.

"Nemci niso pridobili na nobeni točki. Francozi so tupatam šli naprej. Berlin, črez London, 28. sept. — Vojaški guverner brandenburški je zanedolochen čas prepovedal izdajanje socialistovskega lista "Vorwaerts".

Cesar Viljem je obiskal v soboto svojega sina princa Oskarja, ki je bil ranjen v boju in leži v Metzu.

Cetinje, črez Pariz, 28. sept. — Črnogorci stoje na topovski streljaj od Sarajeva, glavnega mesta Bosne.

Rim, črez Pariz, 2. sept. — Poročilo iz Niša kažejo, da so bili Srbi in Črno-gorci v Bosni in Hercegovini povsod pozdravljeni kot osvoboditelji. Dosej je se že 5880 bosenskih radovoljnikov pridružili srbski armadi.

London, 28. sept. — V Rim je, kar poročajo odondon Central News-agentur, dospelo iz Petrograda sledče poročilo:

"Desno krilo avstrijske bojne linije je bilo pregnano čez Karpati na Ogrsko. Rusi so sovražnik za petami. Avstrijski 'debacle' (poraz) je popoln. Sovražnik je izgubil vso svojo artiljerijo. Njegovo levo krilo se je umeknilo v Krakov. Rusi so spet zasedli eno trdnjavic okrog Przemysla."

Rim, črez Pariz, 28. sept. — Uradno poročilo iz Petrograda pravi, da je Przemysl sedaj ob vseh strani obkoren. Avstrijska glavna armada se umika čez Karpati.

Pariz, 28. sept. — Brzjavka iz Niša Havasovi agenturi pravi:

"Srbi prodirajo v Bosni in so že zavzeli višine pred Sarajevom. Iz Belgrada prodirajoči Srbi so pregnali sovražnika iz Ade Cigulič in Ade Male. Avstriji so poizkušali s podvojeno govorčnostjo prebroditi Donavo in Savo, a so bili z velikimi izgubami odbiti."

Novice iz Dunaja.

Manchester, Mass., 28. sept. — V avstrijsko poslanstvo je danes desposla naslednja brezična brzjavka:

"Položaj na severnem kakov južnem bojnem torišču je še vedno isti. Ugodno poročilo sovražnikov so neresnična, prav posebno velja to o poročilih.

London, 28. sept. — Uradna pisarna za vojne novice naznana:

"Snoči je naskočil sovražnik našo

izjavici trdnjave Przemysl padli, je lažniva.

"Avstrijska vlada je pri nevralnih velevlastih protestirala proti uporabi dumdom-izstrelkov od strani sovražnikov.

"Po nekem poročilu iz Londona so ruske čete poplavile Galicijo in so na pohodu v Krakov. Resnica je, da so bile tukaj zbrane velike množine avstrijskih čet, tako da jim je mogoče odbiti vsak poizkušen napad."

Avstriji na straži.

Dunaj, 28. sept. — Francoske in britanske vojne ladje, ki so poizkušale obstreljevati Kotor, so bile tako hudo poškodovane, da so bile prisiljene se umekniti, tako poroča podmaršal Novak, poveljnik avstrijskih čet v Dalmaciji.

Svojemu poročilu pristavlja, da so bile kotorske trdnjavice le malo poškodovane, in da se je iz zavezninskih ladij, ko so jo odkurile, vzdigal gost dim. Iz tega sklepa, da gorijo v svoji notranjosti.

Avstrijsko brodovje je zbrano pri Pulju, in bo v kratkem napadlo zavezništvo. Svojemu poročilu pristavlja, da so bile kotorske trdnjavice le malo poškodovane, in da se je iz zavezninskih ladij, ko so jo odkurile, vzdigal gost dim. Iz tega sklepa, da gorijo v svoji notranjosti.

Avstrijsko brodovje je zbrano pri Pulju, in bo v kratkem napadlo zavezništvo.

Dasi ni dvomiti o tem, da bo Italija občuvala svojo neutralnost, vendar se jemlje v poštev možnost italijanskega navala. Da se tak naval odvrne, so bile zbrane pri Pulju velike množine vojaških krdel.

Kozaški "vihar".

London, 28. sept. — Brzjavka iz Petrograda poroča, uničenje ogrske garde konjiške divizije, v bitki pri Grodoku, kakor jo opisuje "Rusko Slovo". Glasi se:

"Znaten oddelok avstrijski je napadel predstražo generala Brusilova, sestavljen iz pehot, kozakov in lahkega topništva. Načrt sovražnikov je bil jasen. Upal je, razpršiti našo predstražo in potem predreti naše središče. Rekel je, da so se naši fantje borili sijajno, "fabelhaft". "Povejte v Ljubljani," je rekel polkovnik našemu glavarju, "da so Kranjci postavili svojega moza, borili so se veličastno."

Baron Stillfried je bil ranjen v bitki pri Lvovu takoj prvi dan bitke, dne 26. avgusta. Izrazil se je izredno hrabro in s posebnim navdušenjem sovražniku nasproti, vsak trenot so pa tudi držali zeleno disciplino, ki je ena najlepša lastnost vrlih vojakov v boju. Dne 26. avgusta sem bil ranjen, a k sreči sem se še vzdržal v sedlu in mi je tako bilo mogoče se odbiti sovražni napad na naš oddelok. Šele, ko radi rane nisem mogel več naprej, sem oddal poveljstvo drugemu častniku. Dokler mi je bilo malo mogoče, sem se jezil, pozneje pa sem se odpeljal po železnici v Lov.

Naš urednik je vprašal ranjence:

"Kako je bilo razmerje bojnih sil med III. korom in sovražnikom?"

Nadporočnik je bil mnenja, da je bila sovražna ruska armada širikrat močnejša kot naš 3. kor. Zato pa je štajerski vojak mnogo boljši kot ruski. Kožaki so se dobro bijeo v močnih napadih, drugače so zelo strahopetni. Ruska infanterija je dobra za obrambo, a ne za napadanje. Kakor hitro so naši vojaki naskočili v vse silo sovražnika z bajonetom jurišem, so pometali Rusi svoje puške proč ter so s povzdignjenimi rokami prosili naše za milost. Ruski peši so na svojih postojankah skoraj do glave zakopani v okopu.

"Koliko je resnice o gvoricah, da so naši polki imeli tako velike izgube?" vpraša urednik.

Nadporočnik odgovoril: "Da vojska ni zavarovalnica za življeno, si moramo pač sami predstavljati. Radi dogodkov na bojišču in radi ranjencev se nam n itreba vzmemirjati. Posamezni oddelki so imeli res velike izgube, drugi pa zoper skoro nobenih. Gledate izgub je odvisno od raznih okolnosti. Gotovo pa je, da so imeli Rusi v boju s 3. korom najmanj dvakrat toliko mrtvih kot mi. Ko smo naskočili ruske okope, smo našli tam mrtlice po dva in tri drug na drugem. Naše prebitavstvo se prehitro razburja, poveča vsled svoje domišljije izgube in vidi takoj vse črno. Na bojišču se taki dogodki veliko mirneje presojajo."

Junaštvo štajerskih polkov.

Ljubljanski "Slovenec" z dne 12. sept. poroča:

"Grazer Volksblatt" piše: Nadporočnik T., kateri je bil na bojišču na desni nogi težko ranjen ter bil pre-

imejno preskrbel.

Položaj v Galiciji.

London, 29. sept. — Ko so obkolili Przemysl, so Rusi na pohodu ne le čez Karpati na severnoogrski planine, marveč tudi proti Krakovu, kamor utegnje dosegli pred koncem tedna, če se avstrijski armadi ne posreči zaustaviti prodiranja. Njihov prihod v Krakov bi bil znanimenje za bitko ob rusko-nemški meji.

Nemci so niso obotavljali niti trenek, nego so dirjali naprej proti našim okopom. Še eno minuto in zdelo se je, da ničesar ne preostane od naše pohote.

"Pa zdaj je Madžare zalotil vihar kozaški. Dve uri sta avstrijska in ruska pehota opazovali grozno klanje.

"Najzadne ni od divizije lepe budimpešanske garde preostal niti en mož in celo polje je bilo posejano s sovražnikovimi trupli, odsekanih glavami, rokami in nogami ter mrtvimi konji.

"Poveljnik divizije, general Frohreich, ni mogel prenesti sramote porazne in se ustrelil na bojišču.

"Pred bitko je bilo Madžaram za ukazano, obleči svoje paradne uniforme."

Položaj v Galiciji.

London, 29. sept. — Ko so obkolili Przemysl, so Rusi na pohodu ne le čez Karpati na severnoogrski planine, marveč tudi proti Krakovu, kamor utegnje dosegli pred koncem tedna, če se avstrijski armadi ne posreči zaustaviti prodiranja. Tomeni, da so avstrijski armade ali odšle v trdnjavci Przemysl in Krakov, ali se nemško južno in zapadno.

Pariz, 30. sept. — Danes so naznani v zvezi s bojnim toriščem na desni nogi.

"Splošni položaj je zadovoljiv. Nobene važne izprembe ni bilo na fronti, izvzemši na jugu reke Woevre, kjer smo zavzeli Seicheprey in prodrižili do pohoda Rupt de Mad."

Zadnje vojne novice.

Pariz, 30. sept. — Havasova brzjavka iz Niša z dne 28. sept. pravi, da so Srbi 25. sept. ob fronti Drina-Sabac odpodili sovražnika z velikimi izgubami za Avstrije.

London, 30. sept. — Ruske armade prodirajo dalje v Galicijo in, po nemških novosti, poročilo iz Rima, je ta pokrajina avstrijskega cesarstva očiščena avstrijskih čet. To pomeni, da so avstrijski armade ali odšle v trdnjavci Przemysl in Krakov, ali se nemško južno in zapadno.

Pariz, 30. sept. — Sledče uradno naznamilo je bilo izdano nočjo:

"Splošni položaj je zadovoljiv. Nobene važne izprembe ni bilo na fronti, izvzemši na jugu reke Woevre, kjer smo zavzeli Seicheprey in prodrižili do pohoda Rupt de Mad."

Zadnje vojne novice.

Pariz, 30. sept. — Danes so naznani v zvezi s bojnim toriščem na desni nogi.

"Splošni položaj je zadovoljiv. Nobene važne izprembe ni bilo na fronti, izvzemši na jugu reke Woevre, kjer smo zavzeli Seicheprey in prodrižili do pohoda Rupt de Mad."

Zadnje vojne novice.

Pariz, 30. sept. — Danes so naznani v zvezi s bojnim toriščem na desni nogi.

"Splošni položaj je zadovoljiv. Nobene važne izprembe ni bilo na fronti, izvzemši na jugu reke Woevre, kjer smo zavzeli Seicheprey in prodrižili do pohoda Rupt de Mad."

IZ SLOVENSKIH NASELBIN.

Joliet, Ill., 30. sept. — Dan molitve za mir v Evropi bode prihodnjo nedeljo, dne 4. oktobra. Tozadenvi proglaš predsednika Združenih Držav, ki smo ga pred kratkim objavili dobesedno, je bil sprejet vseposvod s pojavom in hvaljenostjo. Tako n. pr. je bostonski kardinal O'Connell v pisanku na duhovščino svoje škofije odobril poziv predsednika Wilsona in tudi sam določil prihodnjo nedeljo kot dan posebne molitve za obnovno mir v Evropi. In pojasnjujoč željo predsednikovo, je kardinal pisal: "Krasna in tolažilna misel je, da izvrševalni poglavar naše dežele izkuša odvratni misli in srca svojega naroda od razprtje ter prosi, naj se zedinijo v prošnjah do Kralja miru, da dokonča strašno in obžalovanja vredno borbo, ki sedaj besni po vsej Evropi."

— Naše novo župnišče je že pokrito in vsa zunanja dela se ob najlepšem vremenu brzo dovršujejo. Novo župnišče bo res krasno in v ponos nasi fari.

— Žalosten pojav. V imeniku umrlih članov in članic K. S. K. J. objavljenem v tej št. A. S. se nahajajo trije obžalovanja vredni slučaji. Julijano Cirej, članico dr. št. 94, Sublet, Wyo., je dne 19. avg. njen mož ustrelil. In Ana Makarič, članica dr. št. 91, Rankin, Pa., je bila tudi ustreljena od svojega moža, kateri je potem izvršil samomor; to je bilo dne 4. sept. Vsled teh treh slučajev mora K. S. K. J. izplačati \$3,000.00. Pa to bo lahko storila. Ali res žalostno je, da se tudi med njenim članstvom pojavlja tako brezbojni slučaj umora in samomora. Želeti je, da ne bo več izlepa slišati o kakem sličnem pojavu med našimi rojaki, kajti s takimi čini si ne oslavimo svojega imena. Pamat, pamet, in še enkrat pamet!

— Večerna šola v Central School poslopij se prične dne 1. oktobra t. l. Vsi tisti, ki se želite učiti angleščine brezplačno, se zglastite koj od začetka, da ne zamudite prvega pouka.

— Odškodninske tožbe in odvetniki. Zakon glede odgovornosti za delavske poškodbe je hudo prizadel naše "lawyerje" ali odvetnike. Osebne odškodninske tožbe med delavcem in delavcem so zdaj redke, ker skoro vsi delavi in delodavci vpoštovajo dotočni zakon in se ravljajo po njem. Delodavec je zelo olajšan, ker v slučaju poškodbe kakega delavca kar izroči odškodninsko terjatev dotočni odgovornostni družbi za poravnavo. In delavec je navadno bolj zadovoljen nego po starem, ker dobi zdaj odškodnino kar avtomatično ali samogibno, najsi je poškodovan po svoji lastni krvidi, ali po krvidi svojega sodelovalca ali karkoli. Razpredelica za odškodnino je podrobno izdelana in določena, od izgube enega prsta ali očesa do izgube cele roke ali noge ter smrti. Odškodnino se kmalu dobi in ni potreba dolgotrajnih tožbenih bojev in negotovim izidom. In prav zato so odvetniki žalostni, in zato imajo sodišča manj opraviti, nego ob prejšnjih osebnih odškodninskih tožbah.

— Izkušnje za naturalizacijo so se spet vrstile v tukajšnji sodni hiši zadajo soboto in pondeljek. Izmed prisilcev za ameriško državljanstvo je bilo tri četrtni dosedanjih podanikov Avstro-Ogrske. Vsekako značilno!

Eveleth, Minn. — Slavno uredništvo A. S.! Sprejmi nekaj vrstic iz tukajšnjih naselbin Eveletha. Prvo hočem poročati, kar najbolj zanima rojake štrom Amerike, in sicer delavske razmere. In žalibog moram poročati zelo slabo, ker veliko rudnikov je zaprtih za nedolžen čas. Spruce rudnika št. 1 in 4 poslujeta s par do delavci samo podnevi, vposleni so delavci samo oženjeni, samski delavci so odišli v druge kraje za zasluzkom, nekaj malega jih še tukaj čaka boljših časov. Kdaj pridejo boljši časi, je še ugnaka. Pa kaj mara kapitalizem, ako delavec strada! Delavec mu je nagromadil polne kupe zlatnikov z znojem in krvavimi žulji, in v sedajnem času nimata delavcev tukaj še najpotrebejšega živeza in oblike, ker draginja je zelo velika, zaslužka malo, oziroma nič; živeti se pa mora. Zatorej delavec, ogibaj se tega kraja! Kadar bo kaj boljši čas, poročam prihodnjie. Želim ti cenjeni list, veliko naročnikov in predplačnikov; ravno isto želim mesečniku "Ave Maria".

Stari naročnik Avgust Gregorič, Box 806.

IZVIRNO PISMO "SLOVENCU" IZ VOJNEGA POREČEVAL- SKEGA STANA.

Dne 25. avgusta.

Najvažnejši dogodek zadnjega tedna, to je znago nemških krdel pri Metzu, smo, kakor zasluži, praznovali. Saj je ta sijajni uspeh naših zavezničkov vsakogar med nam priprečil, da pomeni 8 premaganj francoskih linjskih zborov za Francoze izgubo najmanj tretjine njihove linjske armade, izgubo, ki se nikakor ne da z rezervnimi formacijami polnovredno nadome-

stiti. Iz ust vseh je kipelo vprašanje: Koliko časa še, da bodo Nemci stali pred Parizom? M. iše dalekosežnosti zamašnosti tega dogodka ne moremo prav presoditi!

V splošno radost, ki je navajala naše duše, je kanila edina grekna kapela: Težko je bilo nam Avstrijem, da nismo mogli sporočiti svetu podobnega slavnega čina. Radi bi bili pokazali, da tudi mi kaj zmorno, da so tudi naši meči ostri dovolj, da se lahko postavimo proti vsakemu sovražniku. Toda mi smo se moraliti vaditi v potrjenju. Ozemlje, kjer se je vršil nem-francoski boj, je pač najbolj kultivirani del Evrope, ki ga prekrivajo gošči omrežje občil, katera omogočujejo gladko in hitro razvrsitev in energično pridiranje, dočim so na našem glavnem bojišču proti Rusiji razmerno mnogo neugodnejše. Le malo železnic vozi na mejo, malo in še to slabih cest služi prodiranju, zlasti ker so Rusi že za časa miru večino cest v svojem obmejnem ozemlju razdrli ali pa jih slabo vzdrževali. Zato se je moralito tudi še vse, kar je potrebno za preskrbno vojaštvo, spraviti na torišče razvritve, preden se je pričelo s prodiranjem, da ne bi kakega lepega dne armada bila brez hrane in brez streličev. Ta skrb, ki je zadela tudi Nemce, razlagajo dovolj, zakaj zvezne armade proti Rusiji tako počasi napredujejo. Rajsi bolj počasi, pa sigurno!

Uspel pa tudi ni izostal. Danes smo dobili prvo poročilo o večjem boju v sovražnikovi deželi in prvo vest o lepem uspehu naših čet. Na prostoru pred Krasnikom je začela vzhodna skupina ene avstrijske armade prodrijeti. Do tega mesta vodi od naše meje le nekaj občil, ki so večinoma slab ter gredo čez gozd, deloma močvirnat ozemlje. Naše krdel, ki je karakal v smeri proti Lublinu, je na pohodu pač zadelo na sovražne patrulje, kajti Rusi še vendar Poljske niso docela izpraznili in tudi Varšave še niso pustili na cedilu, kakor se je začetkom poročalo. Mogoče, da so sprva zapustili Varšavo in se potem zopet vrnili? Bodи temu kakorkoli, dejstvo je, da naša vzhodna skupina pred Krasnikom zadela ali na dva cela ruska vojnega zborna ali pa na njune prednje strane, ki so pri Rusih po navadi zelo močne in da je po trdovratnem boju sovražnika popolnoma potolka. Zaplenila je mnogo topov, zajela mnogo častnikov, in Rusom vzete zastave bodo marsikateremu avstrijskemu polku ostale lep spomin na junastva pri Krasniku.

Samo posebi se razume, da je vest o tem uspehu v našem gnezdu yzbudila mnogo radosti. Če napravi tako vest takole veselj celo v krajih, ki so daleč od ognja, kako šele v deželi, ki jo je sovražnik neposredno ogroževal in se cuti naenkrat osovbojeno! Ko nam je bila vesela vest proti 4. polpoplene telefonično sporočena, smo jo v kraju naznani, je staro in mlado hitelo na cesto. Obkolili so častnike, vojake, časnikarje, sploh vse, ki nosimo črno-rumen trak, in nas obsipali z vprašanjem. Vsek je hočel od nas izvedeti, kakor da bi drugače ne hotel verjeti! In ko smo vedno zopet eno ter isto ponavljali, je zaoril tisočglasni živo iz vseh grl, vihteli so klobuke, mladina se je že začela v sluhu, in košček, ki soj ob sodbi gleda v oči, je iz neke hiše v Šabici (in katere so tudi njeni starši streličji) nič manj kakor 18 bomb vrnila proti našim ljudem. Rane, povzročene po takih bombah, so radi svinčenih koščev zelo mučne in nevarne.

Dva dni v močvirju.

Od šrapnela na rami ranjeni vojak tirolskega polka, ki se je udeležil bitke pri Krasniku, ne more dovolj pohvaliti junaškega borena naših peščev. Mož je začel v neko močvirje, iz katerega se radi svojih ran ni sam mogel izkobacati, šele drugi dan je prišel oddelek sanitcev. Po dolgotrajnem trudu marljivih pomagačev se je posrečil, da so ga resili iz ilovice, tako da so bili le njegovi škornji žrtev nikdar si-tega močvirja.

Siva barva tudi na morju najboljša.

Dolgo časa so se strokovnjaki prepričali o tem, katera barva bi bila najprikladnejša za pleskanje vojnih ladij. Končno se je Nemčija kot prva odločila za sivo barvo in njej so kmalo sledile druge države. V angleškem vojnem ministrstvu pa ni šlo cisto gladko. Neki angleški kapitan je namreč svavaril pred sivo barvo in priporočal, naj se vojne ladje prepleksajo s tremi temeljnimi barvami, ki se že iz majhne daljave zlijejo v sivo in bi bili na ta način zlasti topovi iz daljave popolnoma nevidni. Vendar je prodrla enotna siva barva. V megleinem vremenu se sivo prepleksana ladja tudi res najmanj vidi. Drugače je v jasnih solntčnih dnevih, ko se jasna sivina ladje prav močno odraža na temnomodrem ali temnozelener morju. Toda tako ogromnih teles, kakor so moderne vojne ladje, ob jasni luči sploh ni mogoče popolnoma skriniti očesi.

Brezično brzjavljenje v vojski.

Med izjavami, s katerimi je odgovoril francoski minister Messimy na odprtju senatorja Humberta o lubitah francoske armadne uprave, je francosko javnost opsebno razburil ta le stavki vojnega ministra: "Res je, da naši brezični brzjavljeni postajajo v trdnjavah Toul in Verdun, nista tako močni, kakor postaja v Metzu in sta zato naši postaji popolnoma izročeni postaji v Metzu. To obvestilo je večinoma presestilo. Francozi so namreč mislili, da je brezično brzjavljenje popoln, nedotakniv čudež tehnike. Tako da le pa tehnika se ni napredovala. V mirnih časih je brezično brzjavljenje

v nepecenljive važnosti, kar se je v zadnjih letih že velikokrat izkazalo, a v vojnih časih se položaj takoj spremeni, Francoski fizik Branly je že opozarjal, da se ni mogoče obraniti žarkov in motenj, ki jih drugi aparati posiljavajo. Aparat postavljen in Alzaciji lahko prestope poti zvezdo med Parizom in Belfortom. Brzjavke so nato nečitljive. Odpolniti žarkov ne more niti zadržati. Odpolnje se le proti gotovi smeri. Vsaka sprejemna postaja pa mora reagirati, če jo val zadeže. Če hoče motiti Metz francosko brezično brzjavljenje, odpolnja samo žarke in zveza med Parizom in francosko vzhodno mejo je motena; kar pa tudi lahko storita francoski postaji v Toulu in v Verdunu. Največji poročil zato ne morejo zaupati brezičnemu brzjavljenju.

Avstrijski vojskovodje.

Po avstrijski ustavi ima cesar v vseh vojaških zadevah neomejeno oblast. Vojni minister sme storiti le to, kar mu cesar ukaze. Cesar napoveduje vojno, sklepa mir in je tudi, ako hoče biti, najvišji vojskovodja. Za vojskovodje so odločeni generali, in sicer ima Avstrija sedaj te-je glavne vojskovodje: Nadvojvoda Friderik, ki je bil nadzornik avstrijske deželne brambe, je imenovan od cesarja za zastopnika v vseh vojaških rečeh in za cesarskega pooblaščenca. Šef generalnega štaba je Conrad baron Hoetzendorf, ki s častniki generalnega štaba izdeluje načrte za vojno. On je bistroumen, srčen in pri vojakih zelo priljubljen.

Velike vloge imata vojni minister Krobatin in admiral Haus, ki sta slučajno oba slovenskega rodu. Krobatin oči je živel pri Tržiču na Gorjanskem, Haus pa je doma s Tolminskim. Predsednik boseske deželne vlade je feldčajmojster Potiorek. Potem so še armadni nadzorniki: infanterijski general Aufenberg in Frank ter kavalerijski general Brudermann.

Štirje francoski ogleduhi ustreljeni.

V znanu Knepovo zdravilišče Woerishofen se nedavno priše zdraviti štiri francoske nune, ki so vsaki dan prejemale sv. obhajilo. Vendar pa je njihovo obnašanje vzbudilo sum, vsled česar so jih ajetirali in preiskali. Kaj se je pokazalo? Nune so bili francoski častniki, ki so prišli v Woerishofen volumni. Volumne so po nagli sodbi v Tuerheimu ustrelili.

Reja kunc v vojsku.

V angleškem listu "Daily Chronicle" popisuje pisatelj Hergelet, kakega imena so domaci zajci za Angleško. Ako bi Angležem tudi vsega drugega zmanjkal, v slučaju, da bi bili odreznani od drugega sveta, bi kljub temu lahko od zajcev živel. Samice imajo namreč vsakih 6 tednov nov zarod. Z 12 milijoni bi država lahko nakupila toliko zajcev, da bi celo Anglijo rešila.

Jeruzalemski romarji na begu.

Dne 16. julija se je odpeljal v Jeruzalem 600 bavarskih romarjev iz Monakovega. Dne 2. avgusta so dobili v Jeruzalem sporočilo, da je Nemčija v vojski s Francosko in Rusijo. Dne 3. avgusta so se nagloma odpravili na pot v Jafo in otdel čez morje. Vozil jih je parnik avstrijskega Lloydja "Tirol". Kapitan je dobil ukaz, da mora voziti z največjim parom, če hoče da uide francoskim bojnim ladjam. Bil je zadnji čas, da so utekli, drugače bi jih francoske vojne ladje prepeljale v kak kot na Francoskem.

Moč velikih topov.

Sila topovnega nabojnika kalibra 30.5 cm znaša okoli 28,000 metrskih ton, to se pravi: strel iz takega velikega topa, čigar krogla ima v premeru 30.5 cm, vrže težo eno tone (1000 kg) 28,000 metrov visoko.

PO BITKI.

Na polji krvavem izmučen leži preboden vojnik. Da ga pripravi na večnost, približa se mu svečenik.

"Ne grehov, gopod — no, če morda sem zlo jem želel, njim tam. A drugo, vse večjo, vse hujšo na strel bol imam:

Doma mi je žena — bolna, z njo sedem lačnih otrok. Kdo bo jih oblačil, kdo branil? kdo jih tešil njih jok?

Ko pride jim pismo, da mene očeta je vzel jih meč — sam Bog se jih usmilil — Gospod, ne morem več."

Omalj mu glava na zemljo, še jeden, še jeden stok — Sam Bog se vas usmilil, oj žena in sedem otrok!

Dr. I. M. Kržišnik.

Nos reži življene.

V Herzbergu na Pruskom je leta 1880. umrl poistar Franke, imajoč 99 let. Izredno velik nos je imel. Leta 1812. se je bojeval na Ruskem. Kozaki so potoliki njegove tovariša, toda ngledivši njegov velikanski nos, zasmiali so ga in ga vzel s seboj v veliki tabor in ga tam kazali. Pozneje so ga izpustili.

SEVERA'S Gothard Oil.

(Severovo Gothardsko Olje).

Severovo
Gothardsko Olje

se visoko priporoča
kot zelo uspešno
mazilo za zdravljenje
revmatizma,
obistne boli,

bolečin v bokih, nevralgije, krčev,
oteklin, okorelosti v vratu, sklepih
in mišicah in enakih neprilik,
zoper katere se priporoča mazilo.

Cena 25 in 50 centov. V vseh lekarnah.

SEVERA'S TAB-LAX.

Sladkorno odvajalo.

Za otroke in odrasle.

Cena 10 in 25 centov.

Severa's MEDICATED SKIN SOAP

(Severovo Zdravilno Milo).

Za otroke in odrasle.

Cena 25 centov.

Naprodaj so v vseh lekarnah. Vedno zahtevajte Severovo Pripravke.

Ako vas lekarnar ne more založiti, naročite

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen l. 1891.

Prvi največji in edini slovenski-katoliški list v Ameriki ter glasilec

K. S. K. Jednote.

Izdaja ga vsaki torek in petek
SLOVENSKO-AM. TISKOVNA DRUŽBA.

Inkorp. l. 1899.

v lastnem domu 1006 N. Chicago St.
Joliet, Illinois.

Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina:

Za Združ. države na leto \$2.00
Za Združ. države za pol leta ... \$1.00
Za Evropo na leto \$3.00
Za Evropo za pol leta \$1.50
Za Evropo za četr leta \$1.00
PLAČUJE SE VNAPREJ.

Dopisi in denarne pošiljatve naj se pošiljajo na:

AMERIKANSKI SLOVENEC
Joliet, Illinois.

Pri spremembu bivališča prosimo na-ročnike, da nam natančno naznamo POLEG NOVEGA TUDI STARI NASLOV.

Dopise in novice priobčujemo brez-plačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.

Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglase pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEC
Established 1891.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper in America, and the Official Organ of the G. C. Slovenian Catholic Union.

Published Tuesdays and Fridays
by the
SLOVENIC AMERICAN PTG. CO.
Incorporated 1899.
Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

Entered as second class matter March
11th, 1913, at the Post Office at
Joliet, Ill., under the act of March
3rd, 1879.Predsednik - Anton Nemanich
Tajnik - William Grahek
Blagajnik - John Grahek
Urednik - Rev. John Kranjec

CERKVENI KOLEDAR.

4. okt.	Nedelja	18. pobink. Rož. V.
5. "	Pondeljak	Placid in tov., m.
6. "	Torek	Brunon, spozn.
7. "	Sreda	Justina, dev., Mark.
8. "	Cetrtrek	Brigita, vd.; Sim.
9. "	Petak	Dionizij, škof m.
10. "	Sobota	Frančiška B., sp.

CERKVENI GOVOR ZA OSEM-NAJSTO NEDELJO PO BINKOŠTIH.

Spisal škof Anton Martin Slomšek.

O vsegamogočnosti Božji.

Kaj je lažje, reći: Odpuščeni so ti tvoji grehi, ali reči: Vstani, in hodi?

Mat. 19, 5.

1. Dvojno čudo nam današnjim sv. evangelijskim kaže: grešnika očistiti, reko: "Tebi so tvoji grehi odpuščeni", bolnika ozdraviti, reko: "Vstani in hodi!" To dvojno čudo Jezusovo nam označuje vsegamogočnost božjo: Bogu je vse lahko, kajti Bog je vsegamogočen, ki vse stori, kar poželi, vse vla-dala, vse obdrži.

2. Med vsemi lastnostmi božjimi stoji na prvem mestu božja vsegamogočnost. Vsegamogočni je rekel: "Bodi" in milijonov svetov se je takalo, in se še takal. On je stvarnik in mojster vseh stvari. Nebesa so delo njegovih rok, kakor tudi zemlja in vse; kakor človek, njegova podoba. — Vsegamogočni je rekel: "Tvoji grehi so ti odpuščeni" in očiščen se je grešnik oveselil. On je kazal: "Vstani in hodi!" in kakor novorjen iz dolge bolne postelje, človek poskoči.

On poreče: Solnce, mesec in zvezde zginite! in minule bodo. On poreče: Človek umri! in ne bo te več. Vsegamogočni je rekel, in je bilo: reče, in se zgodil, bo rekel, in bo, kar, kadar in kakor vsegamogočni Bog hoče.

Vse je Bog ustvaril, da bi ga po nje-govi sivare spoznali in molili.

1. Vsegamogočnost božja! tebe ho-čemo premišljevati in občudovati.

II. Vsegamogočnost božja! tebe ho-čemo moliti in razveseliti se. Bog nam pomozi!

I.

Božjo vsegamogočnost premišljevati. 1. Kdor je mogočen. Vojvoda, kralj in cesar. Cele vojske pažijo na nje-govo povelje; življenje milijonov je v njegovi oblasti. Tak mogočnik je bil Senaheber (IV. Kralj. 19, 32), pa kako nezmočen! V jedni noči mu angel 185.000 vojščakov pomori. Le Bog je gospod življenja in smrti (Jer. 32, 27).

2. Močni, da mogočni so tudi ljudje; cerkev in poslopja, vasi in mesta po-stavijo, gore prekopljajo, morja pre-plavajo s parobrodi, letajo po železni-

cah iz jednega kaja sveta v drugi; vsi elementi so človeku v oblasti; on je gospod vseh stvari na zemlji. Ali ka-kako slab je človek proti Bogu! Bog mi-gne, in Lizabon se v potresu razsije; on ukaze, in velika gora Dobrā se razkolje, ljudi in sela zasuje. Bogu se nične ne more ustavljati; on je vsega-mogočen (Job. 9, 4-10).

3. Velik razloček je med zrnom strelnega praha in rumenim solncem, pa še večji med človeško mogočnostjo in vsemogučnostjo božjo. Vseh štirinajst sto milijonov ljudij ne more jed-ne travice, rožice stvariti, ne more človek sam seboje ohraniti. Bog veli, in tebi sapa zastane, kri se utri, in ti zibneš v prahu; Bog pa ostane. Kaj se torej povzdiguješ, prah in pepel? "Bog, ti hočeš, in tudi moreš". (Modr. 12, 18.) Le samo jednega Bog ne more: greha, katerega noče.

4. Tri knjige imata, v kajih lehko božjo vsegamogočnost beres. Prva, to je celo stvarjenje božje. Kdo to kni-ga čita, občuduje, pa ne poklekne in ne moli! Ako po noči jasno nebo za-gledaš, in zvezd neizmerno število! Kdo jih je stvaril? kdo jih ohrani in vodi? božja vsegamogočnost (Ps. 148, 5). Poglejmo zemljo. Kdo je postavil snežnike, kdo planine zasadil, kdo do-linam vrelce, potoke in reke napeljal? Kdo jezerina morje nalil? Božja vsegamogočnost. Vsaka rožica, vsak pol-žek kaže človeku vsegamogočnega Stvarnika; in kdor njega ne spozna, je neumen in slep. Pridite in poglejte! (Ps. 45, 9).

5. Še glasnje pripoveduje knjiga dogodivščine ali zgodovine božjo vsegamogočnost. Kdo je stvaril človeštvo, ohranil narode, jedne povzdignil, druga-ko ukončal? Kdo reši Noeta, Lota, Mojzeva? Preišči, o človek, vse svoje žive dni, in vide boš prst božje vsegamogočnosti (V. Mojz. 10, 17. Job 12, 13).

6. Najlepši nam kaže sv. pismo vsegamogočnost božjo v delih in v bese-dah. Z vsegamogočno roko je rešil Bog Izraelce iz rok prevzetnega Faraona, iz rok sovražnikov, jih ohranil do se-danjih dñij. Z vsegamogočno besedo iz ukazil Jezus morju in vetrovom, mrežnemu mladencu, deklici, Lazaru, in zgodilo se je (Luk. 1, 37. Mat. 19, 26). "Ne édite se, pravi Jezus; pride ura, da bodo vsi, ki po grobih spijo" itd. (Joan. 5, 28). Oh, kako čudna je božja vsegamogočnost, kako velika naša ne-začnostenost! Poklepnimo, črvički zemlje! Spoznajmo in v prahu molimo vsegamogočnega!

II.

Pa tudi razveseljujmo se vsegamogočnosti božje, ter se dveh rečij naučimo: v sreči se Boga bat, v nesreči v njega zaupati; stari Bog še živi!

1. Boj se Boga! Si zdrav in mlad, ne veš, kaj bi počel, in vprašaš: Kdo mi kaj more? Bog te bo našel, inšla, pregrešna kri. Le migne, in boš obledel, le ukaže in boš ostrmel. Si bogat, oblasten, in vprašaš: Kdo je moj Bog? kakor Nebukadnezar. Bog je prevzetni sovražnik itd. (I. Petr. 5, 5). Boj se Boga, in spolnjuj njegove zapovedi (Prid. 12, 13). Vi prevzetni modrijani, pravite v svojem napuhu: "Ni Boga" (Ps. 13, 1); ker z vami po-trpljenje ima. "In se smej, kakor lon-čarsko posodo vas lehko zdrobi. Sli-žite mu s strahom" itd. (Ps. 2, 4-12).

Ko je cesar Maks na lovu bil, je tako grozivo jelo grometi, da so se vse tresli. Cesar pa poklekne in molí: "Tebi, groma Bog, bodi vsa čast! Ti sam imam moč, ti sam si česar; mi vši smo tvoji služabniki!"

2. V Boga zaupaj, kadar si v sill; in pomeni mi; stari Bog še veli: "Kliči me" itd. (Ps. 49, 45). Si nedolzen, pa hudo tožen, obsojen in pregnjan; ne obupaj! On, ki je rešil Jožefja iz ječe, Danijela iz levnjaka, tudi tebo pozabil ne bo. Tako je storil Mardohej (Estr. 13, 8-18). Si v uboštvo, in twoji otroci brez krahu; ne izgubi srca. On, ki je Elija in Pavla in puščavi po vranu preživel, tebe in twojih zapustil ne bo (Mat. 6, 26). Je huda vojska, ogenj, bolezni in nism: Vsegamogočni je naš grad; ako je on z nami, kdo bo zoper nas: "Kdor v zavetju najvišjega prebi-va" itd. (Ps. 90).

Konec. Evo! vse, kar leže in gre, združi se, in Vsegamogočnu hvalo za-poji! Solnce, mesec in zvezde, pa tudi vse stvari na nebu povzdržajte Vsegamogočnega slavo! ukajte vi neizmerni svetovi, vi bregovi velikih vod hrumi-te, in Vsegamogočna častite! Vi ptice-pice pod nebom, in ti zverina v planini, Vsegamogočnu pojte z jednim glasom hvalo in čast!

In ti človek, otrok zemlje in sin prahu! izuj kakor Mojzes zevlje svoje prezentnosti, vrzi se na svoje obliče pred obličjem Večnega, Vsegamogočnega! Molji v poniznosti, trdno zaupaj, in se ne boj, marveč veselo zapoji: "Aleluja, (hvalite Boga); zakaj Go-spod, naš vsegamogočni Bog kraljuje" (Skriv. razod. 19, 6). Amen.

(Nadaljevanje sledi.)

stvo ali pa unitarska bogoskrunstvo; katoliška cerkev namreč uči, da je Kristus Božji sin, Božja oseba in v vseh rečeh jednak Očetu. Dosledno toraj zahteva, da Ga njeni člani po božje časte; unitarci pa pravijo, da je samo človek, ki se lahko moti in greši, kakor vsak Adamov sin. Torej, Kristus je Božja oseba ali pa ni. Če je Božja oseba, je unitarizem bogokletje, ker v tem slučaju pripisuje zmoto in greh Bogu samemu in to je bogokletje; če pa Kristus ni Božji sin, potem katoliška cerkev zagovarja malikovalstvo, ker na tem temelju zahteva od svojih članov, da po božje časte vstvarjeno stvar in ji daje češčenje, ki pristoja samo Stvarniku, in je malikovalstvo.

O, dobro, poreko drugi! Pustimo na strani unitarizem in socijanizem in druge vere, ki uči, da Kristus ni bil sin Božji. Vzemimo one, ki so pravi kristiani, ki pripoznavajo Athanasijevovo veroizpoved, da je Kristus pravi Bog od pravega Boga, z Očetom enega bista. Potem se bomo pa zjednili, da je ena vera ravno tako dobra, kakor druga. Pa se ne bomo! Tudi v tem slučaju morajo imeti baptisti, metodisti, presbiterijanci in stotine drugih lokači katoliške brata za malikovalca, kadar časti z upognjenim kolenom in sklonjeno glavo zakramentnega Gospoda na altarju pod podobo kruha. Tudi veliko število anglikancev morajo smatrati za malikovalce, kateri verjamejo pravi pričujočnosti, kakor katoličani. Ne, tudi veliko število protestantov morajo štetiti k malikovalcem, ker verujejo v resnično pričujočnost v zakramenu.

Nekateri bodo morda šli še dalje in izpustili vse vere, s katerimi se njihov nauk ne ujemata. Morda bodo pa hoteli postaviti v eno vrsto častile Bal-avole, Jupitrove, Thorove in sto se-demdeset milijonov katoličanov, kateri že danes s stodelom milijoni Grkov, slovenskih razkolnikov in kakih dvajset milijonov anglikanov in luteranov, kateri verujejo v resnično pričujočnost Kristusovu v presv. Rešnju Telesu in ga po božje časte. Morda pa hočejo obsoditi vesolno krščanstvo pred reformacijo — apostolsko cerkev, cerkev njenih očetov in srednjega veka — morda hočejo pridržati le sedemsto ver, katere so zraste po reformaciji, katere imajo okrog sto milijonov pristašev. Morda jih je nekaj, kateri so pripravljeni iti tako daleč, da rešijo svoj nauk. Nočemo pa ponizevati človeške narave in upamo, da jih ni nič; če pa so, jih je zelo malo. V tem slučaju pa, kar smo že omenili o malikovalstvu in drugih zmotah, še vedno velja po njihovem nauku, da je zmota ravnotako dobra, kakor resnica, kar je bilo dokazano v prejšnjih vrsticah. Vzemi katero vero hočeš, ostane pribito, da, ker si nasprotuješ v naukah, si nasprotuješ tudi v češčenju in delih. Vzdi Božja Beza, enega prvih reformatorjev, je še ravno tako resničen, kakor je bil v šestnajstem stoletju: "Naše ljud-stvo," pravi, "odnese sapa vsakega nauka. Če veš, kake vere so danes, ne veš, kake vere bodo jutri. V kateri točki," nadaljuje, "so vse te vere, ki so napovedale boj papežu, združene? Ni točke, katere bi ena vera ne sprejela in druga zavrgla."

Na katero vero se torej obrnejo s svojim indiferentističnim načelom, da je vsaka vera enako dobra, povod se pokaze, da se to reče ravno toliko, kakor da je zmota ravno tako dobra, kakor resnica — da je Bogu vseeno, zmota ali resnica. In kaj je bolj neumno? Kaj bi bilo hujše bogokletstvo? Bog je sam resnica, neizprenljivna in večna resnica, katere ne moremo castiti, razven v duhu resnice. Vera, ki nci zmota, je zlo, ker zanjuje Božjo resnico. Bog ne sovražni samo zmota, ampak tudi njene nauke — morja sovražiti z večnim sovraštvom ker naravnost nasprotuje njegovemu bistvu. Véra in bogočastje ste dve stvari-istinitosti; Bogu ni torej vseeno, ker vsaka vera kriča v bogoclostje na njenem temelju je naravnost nasprotuna. Njegovi bistveni resnici. Ker Bogu ni vseeno, tudi človeku ne more biti, ker se v človeku zrcali Stvarnikov zakon po človeški naravi, ker je Božja podoba. Trditve torej, da je ena vera ravno tako dobra, kakor druga, je za-ničevanje proti Bogu in človeku.

(Nadaljevanje sledi.)

BREZ DENARJA IZ LONDONA
V LJUBLJANO.

V "Reichspost" z dne 30. avg. popi-suje gdje, Irene Umfarer kako zanimivo beg iz Londona v Ljubljano. V London je prišla slučajno. Stara je 19 let in je obiskovala solo. Naenkrat poči glas: Avstrija v vojski! Treba se je bilo odločiti ali v Londonu ostati brez denarja, brez vsega, brez zvez z domom, ali pa nazaj v Avstrijo. Odločila se je za zadnje. Ampak avstrijski konzul je odločil: Kadar bodo enkrat vsi rezervisti odali, pridaje ženske na vrsto. — Treba je bilo čakati. Angleži, in poznala in govorila je z mnogimi, niso hoteli na vojsko. Njim sploh vojska ne diši: samo trgovina in denar! Angleški vojaki, ki so marširali na vojsko, niso pokazali od daleč tistega navdušenja, kakor Nemci in Avstrije. Po zborovanjih so zabavljali strahovito čez Nemčijo in Avstrijo. Čas je tekel, dan za dnevom; konzul jo je svaril pred potjo v Avstrijo. Slednje se je kljub temu odločila za vožnjo domov. V žepu je imela 30 šilingov. Po strogi preiskavi je zapuščila Angleško pri "Folkestone" in se peljala z ladjo v Flissingen. Ljudje so šli s strahom na ladjo, ker so se ba-

li, da zadenejo na mino. Poleg ladje je plula neka francoska ladja, da jo ščiti. Iz Flissingen je šel vlak na obmejno postajo "Goch". Bilo je ravno ob času, ko so zapuščali nemški osupnjeni. Pri poniznosti, katero je vedno kazal tudi kot patrijarh v Benetkah, je bila pač daleč proč njegova misel, da bi kdaj zasedel prestol sv. Petra, četudi je Leon XIII. večkrat omenil, da bodo vredni njegov naslednik. Pij X. je vladal nekaj nad 11 let. Ves ta čas je bil

K. S. K.

JEDNOTA

Bell phone 1048.

Organizovana v Joliet-u, Ill. dne 2. aprila 1894. Inkorporovana v državi Illinois 12. januarja 1898.

Predsednik..... Paul Schneller, Calumet, Mich.

Podpredsednik..... Frank Bojc, R. F. D. No. 2, Box 132, Pueblo, Colo.

M. Ostronič, 1132 Voskamp St., Allegheny, Pa.

Glavni tajnik..... Josip Zalar, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Pomožni tajnik..... Josip Rems, 729 Putnam Ave., Ridgewood, N. Y. City.

John Grahek, 1012 Broadway, Joliet, Ill.

Duhovni vodja..... Rev. Josip Tomšič, Box 657, Forest City, Pa.

Zaupnik..... Mart. Muhič, Cor. Main and Center Sts., Forest City, Pa.

Vrhovni zdravnik..... Dr. Jos. Grahek, 841 E. Ohio St., Allegheny, Pa.

NADZORNIKI:

Anton Golobitsh, 805 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Aug. Poglajen, 2300 S. Robey St., Chicago, Ill.

John Mavintz, 1114 Voskempt St., Allegheny, Pa.

George Thomas, 904 E. B St., Pueblo, Colo.

John Povsha, 311-3rd Avenue, Hibbing, Minn.

POROTNI ODBOR:

Mih. J. Krakar, 614 E. 3 St., Anaconda, Mont.

George Flajnik, 3329 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Peter Staudohar, Box 701, Chisholm, Minn.

PRIZIVNI ODBOR:

Frank Banich, 1858 W. 22nd St., Chicago, Ill.

John Zulich, 1165 Norwood Road, Cleveland, Ohio.

Frank Petkovsek, 720 Market St., Waukegan, Ill.

Uradno glasilo Amerikanski Slovenec, 1006 N. Chicago St., Joliet, Ills.

VSE DENARNE POŠILJATVE NAJ SE POŠILJAVA NARAVNOST NA GL. TAJNIKA JEDNOTE IN NA NIKOGAR DRUZEGA.

PRISTOPILI ČLANI:

K društvo Vit. sv. Jurija 3, Joliet, Ill., 20493 Josip Nemančić, roj 1897, zav. za \$1000, 1. razred, spr. 17. sept. 1914. Dr. št. 117 članov.

K društvo sv. Roka 15, Allegheny, Pa., 20494 Mihail Kalčevič, roj 1892, zav. za \$1000, 2. razred; 20495 John Delač, roj 1886, zav. za \$1000, 3. razred; spr. 20. sept. 1914. Dr. št. 125 članov.

K društvo sv. Cirila in Metoda 45, E. Helena, Mont., 20496 Emil Mutz, roj 1896, zav. za \$1000, 1. razred, spr. 14. sept. 1914. Dr. št. 50 članov.

K društvo Marije Sed. Žalosti 50, Allegheny, Pa., 20497 Josip Murn, roj 1892, zav. za \$1000, 2. razred, spr. 13. sept. 1914. Dr. št. 228 članov.

K društvo sv. Jurija 64, Etna, Pa., 20498 Marko Šibenik, roj 1874, zav. za \$1000, 6. razred, spr. 13. sept. 1914. Dr. št. 72 članov.

K društvo sv. Srca Jezusovega 70, St. Louis, Mo., 20499 Josip Požek, roj 1893, zav. za \$1000, 4. razred; 20500 John Muich, roj 1880, zav. za \$1000, 2. razred; spr. 20. sept. 1914. Dr. št. 85 članov.

K društvo Vit. sv. Martina 75, La Salle, Ill., 20501 Franc Ravnikar, roj 1896, zav. za \$1000, 1. razred, spr. 20. sept. 1914. Dr. št. 74 članov.

K društvo sv. Petra in Pavla 91, Rankin, Pa., 20502 Vukoslav Novakovič, roj 1896, zav. za \$1000, 1. razred; 20503 Ivan Novakovič, roj 1886, zav. za \$1000, 3. razred; spr. 13. sept. 1914. Dr. št. 99 članov.

K društvo sv. Družine 109, Aliquippa, Pa., 20504 Josip Vrečar, roj 1893, zav. za \$500, 2. razred; 20505 Jernej Habic, roj 1870, zav. za \$500, 6. razred; spr. 16. sept. 1914. Dr. št. 38 članov.

K društvo sv. Jožefa 122, Rocksprings, Wyo., 20506 Josip Notar, roj 1897, zav. za \$1000, 1. razred; 20507 John Svoljšak, roj 1886, zav. za \$1000, 3. razred; 20508 Matevž Jenko, roj 1873, zav. za \$1000, 6. razred, spr. 20. sept. 1914. Dr. št. 53 članov.

PRESTOPILI ČLANI:

Od društva sv. Cirila in Metoda 8, Joliet, Ill., k društvo sv. Družine 109, Aliquippa, Pa., 19263 Josip Prepeluh, 17. sept. 1914. I. dr. št. 105 članov.

II. dr. št. 36 članov.

Od društvo sv. Vida 25, Cleveland, Ohio, k društvo sv. Družine 136, Willard, Wis., 1422 John Vidrik, 20. sept. 1914. I. dr. št. 382 čl. II. dr. št. 30 čl.

Od društvo sv. Petra 30, Calumet, Mich., k društvo Marije Sed. Žalosti 84, Trimountain, Mich., 8264 Josip Mukavac, 20. sept. 1914. I. dr. št. 202 članov.

Od društvo sv. Cirila in Metoda 59, Eveleth, Minn., k društvo sv. Jožeta 7, Pueblo, Colo., 13979 John Težak, 14. sept. 1914. I. dr. št. 192 članov.

II. dr. št. 283 članov.

Od društvo sv. Janeza Evang. 65, Milwaukee, Wis., k društvo Marije Zdravje Bolnikov 94, Sublet, Wyo., 18760 Jernej Gradišnik, 13. sept. 1914. I. dr. št. 119 članov. II. dr. št. 40 članov.

Od društvo sv. Jožeta 16, Virginia, Minn., k društvo sv. Cirila in Metoda 59, Eveleth, Minn., 4558 John Drobnič, 16. sept. 1914. I. dr. št. 124 članov. II. dr. št. 193 članov.

SUSPENDOVANI ČLANI ZOPET SPREJETI.

K društvo sv. Jožeta 7, Pueblo, Colo., 3770 John Jaklič, 14. sept. 1914. Dr. št. 284 članov.

K društvo sv. Barbare 23, Bridgeport, O., 3740 Anton Straus, 13. sept. 1914. Dr. št. 44 članov.

K društvo Marije Sed. Žalosti 50, Allegheny, Pa., 16910 Fr. Sutej, 6688 Josip Živčič, 13. sept. 1914. Dr. št. 227 članov.

K društvo sv. Alojzija 52, Indianapolis, Ind., 15851 Franc Gavzoda, 2. sept. Dr. št. 86 članov.

K društvo sv. Marije Vnebovzetje 77, Forest City, Pa., 11811 Valentin Germ. Dr. št. 181 članov.

K društvo sv. Petra in Pavla 89, Etna, Pa., 18114 Nikolaj Bubas, 21. sept. Dr. št. 99 članov.

K društvo sv. Jožeta 103, Milwaukee, Wis., 17749 Frank Banko, 18485 Tomaz Bait, 13. sept. 1914. Dr. št. 90 članov.

K društvo sv. Jožeta 110, Barberton, Ohio, 16785 Karol Pavlič, 20. sept. 1914. Dr. št. 52 članov.

K društvo sv. Barbare 24, Blocton, Ala., 17020 Josip Keptin, 17438 Filip Brežinski, 15382 Valentin Jurčič, 22. sept. 1914. Dr. št. 18 članov.

K društvo sv. Petra 30, Calumet, Mich., 10209 John Prebilč, 6231 Franc Piškuš, 23. sept. 1914. Dr. št. 204 članov.

SUSPENDOVANI ČLANI.

Od društva sv. Družine 5, La Salle, Ill., 19331 Frank Potokar, 22. sept. 1914. Dr. št. 121 članov.

Od društvo sv. Roka 15, Allegheny, Pa., 18374 Elija Bošiljavec, 20. sept. 1914. Dr. št. 125 članov.

Od društvo sv. Vida 25, Cleveland, Ohio, 19692 Anton Glinšek, 5556 John Mrzikar, 19888 Anton Menard, 22. sept. 1914. Dr. št. 379 članov.

Od društvo sv. Barbare 40, Hibbing, Minn., 16088 Peter Prebil, 23. sept. 1914. Dr. št. 78 članov.

Od društvo sv. Florijana 44, So. Chicago, Ill., 18322 Aleš Messe, 17279 John Poropat, 16093 John Poropat, 14. sept. 1914. Dr. št. 201 članov.

Od društvo sv. Jožeta 50, Allegheny, Pa., 16229 Martin Žabič, 17825 Josip Matašič, 23. sept. 1914. Dr. št. 227 članov.

Od društvo sv. Mihaela 61, Youngstown, Ohio, 19721 Ignac Sabol, 21. sept. 1914. Dr. št. 83 članov.

Od društvo sv. Ant. Pad. 71, Crabtree, Pa., 9335 Franc Snider, 13287 Ignac Uršič, 6. sept. 1914. Dr. št. 19 članov.

Od društvo sv. Ant. Pad. 72, Ely, Minn., 12150 Anton Anžič, 22. sept. 1914. Dr. št. 68 članov.

Od društvo sv. Martina 75, La Salle, Ill., 15253 John Omahen, 20382 Peter Trdin, 20225 Vineene Omahen, 20289 Josip Omahen, 20220 Alojzij Jurman, 22. sept. 1914. Dr. št. 82 članov.

Od društvo sv. Ant. Pad. 72, Ely, Minn., 12150 Anton Anžič, 22. sept. 1914. Dr. št. 73 članov.

Od društvo sv. Martina 75, La Salle, Ill., 15253 John Omahen, 20382 Peter Trdin, 20225 Vineene Omahen, 20289 Josip Omahen, 20220 Alojzij Jurman, 22. sept. 1914. Dr. št. 82 članov.

Od društvo sv. Ant. Pad. 72, Ely, Minn., 12150 Anton Anžič, 22. sept. 1914. Dr. št. 35 članov.

Od društva Marije Zdr. Bolnikov 94, Sublet, Wyo., 17997 John Kolesar, 26. sept. 1914. Dr. št. 39 članov.

Od društva sv. Barbare 97, Mt. Olive, Ill., 6337 Alojzij Vodišek, 12207 Nikolaj Beček, 6. sept. 1914. Dr. št. 54 članov.

Od društva sv. Jožeta 112, Ely, Minn., 15640 Anton H. Hočevar, 14. sept. 1914. Dr. št. 83 članov.

Od društva sv. Jožeta 122, Rocksprings, Wyo., 16138 John Jereb, 13081 Josip Demšar, 17171 John Dolenc, 16697 Adam Škerl, 13097 John Kosir, 20. sept. 1914. Dr. št. 50 članov.

Od društva sv. Cirila in Metoda 144, Sheboygan, Wis., 18627 Anton Stublar, 24. jun. 1914. Dr. št. 81 članov.

Od društva sv. Jeronima 153, Canonsburg, Pa., 20316 Ivan Kirn, 7. sept. 1914. Dr. št. 29 članov.

Od društva sv. Jožeta 2, Joliet, Ill., 7586 Franc Mustar, 28. sept. 1914. Dr. št. 301 članov.

Od društva sv. Jožeta 7, Pueblo, Colo., 18832 Jos. M. Steblaj, 26. sept. 1914. Dr. št. 283 članov.

Od društva sv. Jožeta 16, Virginia, Minn., 16384 Vincenc Jelenčič, 13683 John Bohote, 25. sept. 1914. Dr. št. 122 članov.

Od društva Marije Device 33, Pittsburgh, Pa., 19705 Ignac Radakovič, 25. sept. 1914. Dr. št. 152 članov.

Od društva sv. Jožeta 41, Pittsburgh, Pa., 18126 John Čič, 26. sept. 1914. Dr. št. 67 članov.

Od društva sv. Alojzija 42, Steelton, Pa., 20134 Matija Božič, 19467 Josip Simonič, 16377 Jurij Dragovan, 26. sept. 1914. Dr. št. 90 članov.

Od društva sv. Jožeta 43, Anaconda, Mont., 19822 Jožef Pozarich, 24. sept. 1914. Dr. št. 86 članov.

Od društva sv. Alojzija 52, Indianapolis, Ind., 13052 Štefan Jerončič, 20. sept. 1914. Dr. št. 85 članov.

Od društva sv. Cirila in Metoda 59, Eveleth, Minn., 17730 Karol Klančar, 16. sept. 1914. Dr. št. 192 članov.

Od društva Vit. sv. Martina 75, La Salle, Ill., 17686 Anton Jerman, 25. sept. 1914. Dr. št. 73 članov.

Od društva sv. Jožeta 103, Milwaukee, Wis., 12264 Alojzij Jankel, 18984 Frank Šurla, 26. sept. 1914. Dr. št. 88 članov.

ODSTOPILI ČLANI.

Od društva sv. Jožeta 53, Waukegan, Ill., 17920 Matija Kržič, 30. sept. 1914. Dr. št. 171 članov.

Od društva sv. Alojzija 83, Fleming, Kans., 13365 John Moltka, 14. sept. 1914. Dr. št. 68 članov.

Od društva sv. Cirila in Metoda 144, Sheboygan, Wis., 17766 Josip Malnarič, 19539 Valentín Kalan, 24. sept. 1914. Dr. št. 78 članov.

Od društva sv. Cirila in Metoda 144, Sheboygan, Wis., 18330 Alojzij Novšek, 28. sept. 1914. Dr. št. 78 članov.

IZLOČENI ČLANI.

Od društva Marije Zdr. Bolnikov 94, Sublet, Wyo., 9804 Metod Cirej, 13. sept. 1914. Dr. št. 38 članov.

Od društva sv. Jožeta 16, Virginia, Minn., 17979 John Meršič, 1136 Matija Mustar, 19149 Jurij Mihelič, 17390 John Bolf, 25. sept. 1914. Dr. št. 118 čl.

PRISTOPILE ČLANICE.

K društvo sv. Jurija 64, Etna, Pa., 6200 Jela Šibenik, roj 1876, zav. za \$500, 5. razred, spr. 13. sept. 1914. Dr. št. 9 članic.

K društvo sv. Srca Jezusovega 70, St. Louis, Mo., 6201 Ana Novosel, roj 1889, zav. za \$1000, 3. razred, spr. 20. sept. 1914. Dr. št. 23 članic.

K društvo Marije Pomagaj 78, Chicago, Ill., 6202 Uršula Gradišnik, roj 1

ESPIRITU SANTO.

POVEST

Angleški spisala Henrietta D. Skinner.

Z dovoljenjem Harper & Bros. prestavlja za A. S. Rev. P. F. Remškar.

Translation of ESPIRITU SANTO. By Henrietta Dana Skinner.

Copyright, 1899, by Harper & Brothers.

(Dalje.)

"To so skrbi drugih ljudi," je rekla. "Sam nimam nobenih, tudi se mi ne zdi prav razdeveati tujih zadev. Vendar uvidim, da nisem ravnala prav, ko sem te odpolnila. Bilo je, kakor da bi te hotela prevarati, med nama ne smej biti nobene skrivnosti. Ko bodes vse zvedel, bodes čutil ko jaz in uvi del, da moram za sedaj še ostati pri svojem očetu."

"Povej mi, za katero skrivnost se gre?"

"Teodor, papa je — oženjen."

"Oženjen! Od kedaj?"

"Od iste zime, ko si ti prvič prišel v našo hišo. Tega zakona ni nikdar poznal javno, niti ga ni omenil stari materi. Spomin moje matere ji je bil blag, bal se je, da bi se spodtikal nad njegovo drugo ženitvijo. Prišel je v zadrgo radi denarja, stalo je dosti vzdrževati dva doma, žena je bila mlaša in neizkušena, in potratljiva. Zato je moral prodati hišo in zato je tudi želel, da gre Katalina na oder."

Moral ji je zaupati in delala je trdo, da se je prezivila. Hvala madame Delepole, Katalinino vzgojo očeta ni sta la nič denarja, kar je zaslužila, je dala za našo vzgojo. Rafaela in Lolito obe skrbita zase. Dohodki stare mate re se so tako skrčili, da bi moral stradati, da nas ne bi dekleta podpirale. Ali o tem ne ve ničesar. Vse tako u redimo, da ničesar ne pogreša, posebno ko je slepa. Gotovo si opazil, da ni skoraj nič poštovanja v hiši, nič sre brne oprave, nič podob na stenah, vse je morallo iti."

"Ne uvidim, zakaj bi te vse to oviralo skleniti z menoj zvezko za življene!" je vzkliknil Teodor. "Naj tvoj oče pripoza svojo ženo, kar je sploh njegova dolžnost. Madame Valorge bode živela z nama in kot tvoj mož bodem imel pravico, pomagati tvojemu očetu. To je jasno ko beli dan."

"Ne takto hitro, dragi Teodor! — to še ni vse. Papa me potrebuje! Po vedala sem ti, da je njegova žena eks travagnata in slab gospodinja. Poleg tega je še majhno dete, deček, bolhen in slab in papa se boji, da ne dobi prave postrežbe, ker pa nima denarja, si ne more najeti posebne posrežnice. Papa se mora držati svoje žene, ali dom ne more obstat, kakor sedaj reči stope. Moram iti k njemu, Teodor. Gospodinjila mu bodemo dobro, ker sem jako varčna. Skrbim tudi lahko za majhnega Maksa."

"Zakaj ne bi mogla iti ena tvojih sestra?"

"Zato, ker imajo vse svoje delo, da se prežive. Jaz sem edina, ki ne delam. Lolita, ki je odsočna od doma le nekaj ur vsak dan, bode že postregla stari materi in s pomočjo dečke opravila vse druga gospodinska dela. V očetovem nesrečnem domu bi ne bila takže koristi, ko jaz. Vidis, kako reči stope, dragi Teodor, jaz sem edina, ki more iti k njemu in ki mu more pomagati."

Teodor se je še vedno protivil.

"Zagonoviti se hočem le, da se ne prenagliš s svojo žrtvijo. Veš, da imas rada žrtve, ali ne bodi presebična. Zapomni si, da se ni deset minut, ko si mislia le na se in ne na me, kakor si sama rekla. Zapomni si, da so vse žrtve odsedaj tudi moje."

"Rad bodes nekaj žrtvoval," je rekla veselo. Potem se je stegnila proti njemu, pričela njegov obraz z obema nezanimi rokama in se ljubezno smejala njegovim očem. "Dragi Teodor, ali nisva dovelj srečna, da sva zaročena, da se lahko običevo, kolikor nama bude draga, da imava pravico do ljubezni in zaupanja." Uživajva z ves hem sedanost!

"Res je, da je boljša ko preteklost, je prepomnil. "Ne moreš si misliti, kaj sem vse prestal zadnjih mesecov."

"Bili so ludi tudi za me," je rekla nežno.

"Vsem, dragica," je rekla prijazno. "Tudi ti si prestrela marsikako bolečino. Kako je moral oče zahtevati tako težko ulogo od tebe, moj dobr dih?"

"Ne mislim radi njegovih zadev, marveč radi tebe, radi tebe mi je bilo hudo."

"Ah!" je rekla nerodito. Potem pa ko je sldončila svojo glavo in zarudela, je še enkrat rekela "ah."

"Bala sem se, ko sem videla, da si zrasel, da si imel uspeh, da ne bodes rabil več moje ljubezni in moje simpatije."

Teodor je streljal v njo. "Sedaj mi je jasno," je rekla konečno. "Ti me je ljubiš, da mi storis dobro. Bil sem dovelj luhoben, da sem ti ugajal, in ti si bila dovelj pametna, da si uvidela, ravno v pravem času, da bodes priponugala k mojemu uspehu ali pa ne uspehu. Adrian pravi, da je nevtrano, če je človek preveč uspešen. Uspeh imenju mnogo ljudi, ki so premagali revščino in žalost. Le močan znajmo preteči skrušnjo uspeha."

"Mogoče, da bi ti moral zopet odreči v tvoj prid," je rekla zvito.

"Ne mislim uspeha v ljubezni," je hitro popravil.

"Ali Teodor, ti si močnega značaja"

"Jaz? Ah, ne. Kam vendar mislis?" "Ali ti si uspešen, in vendar ti to še ni škodilo."

"Mogoče, da me še uniči, če mi ne bi stala ob strani."

"Če bi mislila, kaj tacega o tebi, te sploh ne bi vuela. Imam rada moža, ki more sam stati, kateremu ni treba vedno podpore. Težko mi je boriti se zoper moje male skušnjave, kaj naj bi ti revica pomagala pri tvojih velikih, katere naletis pri svojem poklicu."

Teodor je postal jako resen. "Pomisli, kaj bi bilo za me, če bi bil vedno v tvoji družbi, da bi živel v domu, katerega bi ti naredila, da bi dihal njegov sveži in sladki zrak. Govorim le, kake pomoči bi mi ti bila moralno. Če pa omenim, kako te moje srece rabi, potem je vprašanje mojega življence. Ne mogel bi živeti brez tebe, življene ne bi bilo za me življene."

"In vendar si še proč od mene. Juški vitez, zakaj nisi napadel trdnje in me odnesel?"

"Knez se mora pokoriti ukazu svoje ljubimke. Rečeno mi je bilo oditi. Moje dekle me ni hotelo, kaj mi je preostajalo?"

"Ah, Teodor, ne vem, kako sem morala to storiti. Zdela se mi je najbolje, da ne delis naših križev in težav, da ne bi čakal dolgo name."

"Zaroka ni tako brezupna, kakor če bi ne bila zaročena," je rekela Teodor živahnno. "Ostaneva ljubimca in prijatelja za vedno. Sklenila bodeva zakon, kadar je božja volja in kadar bodo naše dolžnosti, katere imamo do drugih, pripusgate. Ali ne viši, da je to bolje za me in za te, bolje, kakor da me pošleš proč?"

"Popozabiti moraš, ljubček, da sem sploh kaj tacega naredila."

"Popozabiti!" je vzkliknil in je gledal oboževalno. "Ali misliš, da bi mi bilo kedaj mogoče, popozabiti tako skrušno? Ne spominjam se natanko prizora, s tvojim očetom in s tvojo staro materjo, bil sem preveč presenten, preveč z sebe. Vedno sem ponavljal: to mora biti zmota, to mora biti zmota. Ne vem, kako sem prisel iz sobe ali iz hiše. Zdi se mi, da sem se smilil tvojemu očetu, bil mi je jasno prijazen, in vsled tega mi je bilo vse preresnično, prezelostno. Madame Valorge je jaka, vem, da me ne bi poslala proč, če bi mogla pomagati. Na! Sedaj pa ti jočes."

"Ah, bila sem tako slabă," je rekla in ihčela in se oprijemala njega. "Vsakega sem naredila tako nesrečnega. Ali nisem nameravala tega. Nisem mislila, da sem tako velike pomembne."

"Prihodnjič ti ni treba misliti, moraš že vedeti," je rekela Teodor. Hrepenel je pritisniti jo na sreco, jo objeti in poljubiti, ali vedel je, da bi jo tako delanje prestrašil. Ker se ji ni približal preveč, je imela pogum in odkrita mu je svoje srce. Nežnost je bila predragocena, da bi se drznil jo pregnati.

"Pridrem v veselemu delu sedaj, torej ti ni treba točiti solza. Zdela se je nemožno, da bi šel od tebe. Nisem mogel niti govoriti, niti misliti, niti videti. Možgani so ponavljali: to je nemogoče."

"Isto sem čutila jaz, kakor hitro si odsel. Zato sem te tudi nazaj poklicala. Nisem si mogla pomagati, nisem vedela drugega. In hvala Bogu, da si me slišal."

"Kaj bi bilo, če te ne bi?"

"Tekla bi za teboj celo pot do Pariza."

Tu jo je objel s celo gorečnostjo mladega, ljubčega srca. "Espiritu, Espiritu," jo je klical. "Ali bi kedaj mogel pozabit zvok tvojega glosa, ki je prisel do mene skozi temo in me zbudil iz mračnih sanj? Ah, dragič, splačalo se je iti skozi temo, splačalo se je trpeti, da sem potem užival tako veličastno vzbuditev. Ah, moje upanje, moje veselje, morala si priti k meni. Sva že eno v srcu in duši, eno za vedno v življenu in smrti, vedno eno!"

Nežno, kako nežno se je oprostila njegovega obema, še vedno veselo smehnila in ponavljala: "Da, vedno eno, v življenu in smrti, vedno eno."

Moral jo je pustiti, proti njeni volji je ni hotel držati v objemu. Sedela sta mirno roko v roki, kakor v otročjih letih, ko so se vrata odprala in se posredovala.

"Res je, da je boljša ko preteklost, je prepomnil. "Ne moreš si misliti, kaj sem vse prestal zadnjih mesecov."

"Bili so ludi tudi za me," je rekla nežno.

"Vsem, dragica," je rekla prijazno. "Tudi ti si prestrela marsikako bolečino. Kako je moral oče zahtevati tako težko ulogo od tebe, moj dobr dih?"

"Ne mislim radi njegovih zadev, marveč radi tebe, radi tebe mi je bilo hudo."

"Ah!" je rekla nerodito. Potem pa ko je sldončila svojo glavo in zarudela, je še enkrat rekela "ah."

"Bala sem se, ko sem videla, da si zrasel, da si imel uspeh, da ne bodes rabil več moje ljubezni in moje simpatije."

Teodor je streljal v njo. "Sedaj mi je jasno," je rekla konečno. "Ti me je ljubiš, da mi storis dobro. Bil sem dovelj luhoben, da sem ti ugajal, in ti si bila dovelj pametna, da si uvidela, ravno v pravem času, da bodes priponugala k mojemu uspehu ali pa ne uspehu. Adrian pravi, da je nevtrano, če je človek preveč uspešen. Uspeh imenju mnogo ljudi, ki so premagali revščino in žalost. Le močan znajmo preteči skrušnjo uspeha."

"Mogoče, da bi ti moral zopet odreči v tvoj prid," je rekla zvito.

"Ne mislim uspeha v ljubezni," je hitro popravil.

"Ali Teodor, ti si močnega značaja"

"Jaz? Ah, ne. Kam vendar mislis?" "Ali ti si uspešen, in vendar ti to še ni škodilo."

"Mogoče, da me še uniči, če mi ne bi stala ob strani."

"Če bi mislila, kaj tacega o tebi, te sploh ne bi vuela. Imam rada moža, ki more sam stati, kateremu ni treba vedno podpore. Težko mi je boriti se zoper moje male skušnjave, kaj naj bi ti revica pomagala pri tvojih velikih, katere naletis pri svojem poklicu."

Teodor je postal jako resen. "Pomisli, kaj bi bilo za me, če bi bil vedno v tvoji družbi, da bi živel v domu, katerega bi ti naredila, da bi dihal njegov sveži in sladki zrak. Govorim le, kake pomoči bi mi bila moralno. Če pa omenim, kako te moje srece rabi, potem je vprašanje mojega življence. Ne mogel bi živeti brez tebe, življene ne bi bilo za me življene."

"In vendar si še proč od mene. Juški vitez, zakaj nisi napadel trdnje in me odnesel?"

"Knez se mora pokoriti ukazu svoje ljubimke. Rečeno mi je bilo oditi. Moje dekle me ni hotelo, kaj mi je preostajalo?"

"Ah, Teodor, ne vem, kako sem morala to storiti. Zdela se mi je najbolje, da ne delis naših križev in težav, da ne bi čakal dolgo name."

"Zaroka ni tako brezupna, kakor če bi ne bila zaročena," je rekela Teodor živahnno. "Ostaneva ljubimca in prijatelja za vedno. Sklenila bodeva zakon, kadar je božja volja in kadar bodo naše dolžnosti, katere imamo do drugih, pripusgate. Ali ne viši, da je to bolje za me in za te, bolje, kakor da me pošleš proč?"

"Popozabiti moraš, ljubček, da sem sploh kaj tacega naredila."

"Popozabiti!" je vzkliknil in je gledal oboževalno. "Ali misliš, da bi mi bilo kedaj mogoče, popozabiti tako skrušno? Ne spominjam se natanko prizora, s tvojim očetom in s tvojo staro materjo, bil sem preveč presenten, preveč z sebe. Vedno sem ponavljal: to mora biti zmota, to mora biti zmota. Ne vem, kako sem prisel iz sobe ali iz hiše. Zdi se mi, da sem se smilil tvojemu očetu, bil mi je jasno prijazen, in vsled tega mi je bilo vse preresnično, prezelostno. Madame Valorge, jesi je prikrala svojo roko, in je vse dobro pozabil, da mora biti zmota. Kar takrat ni bilo umestno, je sedaj že zelo preveč."

"Ah, bila sem tako slabă," je rekla in ihčela in se oprijemala njega. "Vsakega sem naredila tako nesrečnega. Ali nisem nameravala tega. Nisem mislila, da sem tako velike pomembne."

"Prihodnjič ti ni treba misliti, moraš že vedeti," je rekela Teodor. Hrepenel je pritisniti jo na sreco, jo objeti in poljubiti, ali vedel je, da bi jo tako delanje prestrašil. Ker se ji ni približal preveč, je imela pogum in odkrita mu je svoje srce. Nežnost je bila predragocena, da bi se drznil jo pregnati.

"Pridrem v veselemu delu sedaj, torej ti ni treba točiti solza. Zdela se je nemožno, da bi šel od tebe. Nisem mogel niti govoriti, niti misliti, niti videti. Možgani so ponavljali: to je nemogoče."

"Isto sem čutila jaz, kakor hitro si odsel. Zato sem te tudi nazaj poklicala. Nisem si mogla pomagati, nisem vedela drugega. In hvala Bogu, da si me slišal."

"Kaj bi bilo, če te ne bi?"

"Tekla bi za teboj celo pot do Pariza."

Tu jo je objel s celo gorečnostjo mladega, ljubčega srca. "Espiritu, Espiritu," jo je klical. "Ali bi kedaj mogel pozabit zvok tvojega glosa, ki je prisel do mene skozi temo in me zbudil iz mračnih sanj? Ah, dragič, splačalo se je iti skozi temo, splačalo se je trpeti, da sem potem užival tako veličastno vzbuditev. Ah, moje upanje, moje veselje, morala si priti k meni. Sva že eno v srcu in duši, eno za vedno v življenu in smrti, vedno eno!"

Nežno, kako nežno se je oprostila njegovega obema, še vedno veselo smehnila in ponavljala: "Da, vedno eno, v življenu in smrti, vedno eno."

Moral jo je pustiti, proti njeni volji je ni hotel držati v objemu. Sedela sta mirno roko v roki, kakor v otročjih letih, ko so se vrata odprala in se posredovala.

N. W. Phone 420.

MARTIN ZAGAR**Gostilna**

Moen Ave. :: Rockdale, Ill.

Vljudno vabi vse rojake, Slovence in Hrvate, v svojo gostilno sredi Rockdale.

VSI DOBRO DOŠLI!**JOSIP ZALAR****JAVNI NOTAR,**

1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.

izdeluje vsakovrstne pravoveljavne listine in izvršuje vse in notarsko stroko spadajoče zadeve za Združene Države in staro domovino.

Chicago tel. 1048, N. W. 770.

Farme v Wisconsinu.

Prodajem dobro in rodovitno zemljo v državi Wisconsin (Forest okraj) blizu mesta in dobrih trgov, cerkev in šole. Fine zemlje in jamčeni pridelki vsako leto. Samo \$15 aker. Vsakemu naseljencu dobim delo po \$1.75 na dan in več; tudi naredim hišo, če hoče.

MARTIN LAURICH je naš edini slovenski zastopnik.

M. PIKLOR,

prodajalec farm.

1526 W. 21st St. Chicago, Illinois.

Vsem Slovencem in Hrvatom pripomjam mojo gostilno

"HOTEL FLAJNIK"

3329 PENN AVENUE

v kateri točim vedno sveže

PIVO, ŽGANJE, VINA IN RAZNO.

VRSTNE DRUGE PIJACE.

Priporočam se cenjenemu občinstvu v najboljši obisk. — Vsi znanci in neznanci vedno dobrodošli

NA SVIDENJE!

P. & A. Phone 351-W.

Geo. Flajnik, lastnik
3329 Penn Ave Pittsburg, Pa.

John Grahek

...Gostilničar...

Točim vedno sveže pivo, fino kalifornijsko vino, dobro žganje in tržni najboljše smodke.

TELEFON 7612.

1012 N. Broadway JOLIET, ILL.

Pozor, rojaki!

Dobil sem iz Washingtona za svoje zdravljeno streljivo, katero jsemel, da so zdravila prava in koristna.

Po dolgični časi se mi je uspešno izpravil pravo Albeni tukture in Pomado proti izpadanju in za rast las, kakorše šedosadaj na svetu ni bilo, od katera moškin in ženskim goštji in dolgi lasje resljane popolnoma zrastejo in ne bodo več izpadali ter ne osivljati.

Načrtovan je novi stojasto moškim v 6. tednih krasni briki popolnoma. Revivalizem v rokah in nogah in kriziceh v 8 dneh popolnoma ozdravlja, kurja očes, bradavice, potne noge in ozoblima se popolnoma izčisti. Cenil sem se za 1000. ročenje jamčim s \$500. Plačite po enakim katerega pošljem zaston.

JAKOB WAHCIC,

1092 E. 64th St. Cleveland, Ohio.

R. F. KOMPARE
SLOVENSKI PRAVNIK
ADVOKATV So. Chicago, Ills.:
Soba 218 — 9206 Commercial Ave.
Telefon: South Chicago 579.

Hrvatsko-Slovenski Dom.

GEO. MIKAN**SALUN**201 Ruby St., Joliet, Ill.
Chicago Phone 2952. N. W. 1252.

NAJBOLJŠA POSTREŽBA.
Dvorana za zabave in veselice.
Keglišče (Bowling Alleys)
Free lunch vsak dan. :: Dobrodošli Glasba po nizki ceni — Mance & Cigo Co.

NAŠI JUNAKI V BOJU.

Dogodljaji slovenskega vojaka na se vernem bojišču.

Pod tem napisom prinaša ljubljanski "Slovenec" z dne 5. sept. sledeči zanimivi opis:

Dne 15. avgusta smo zapustili Ljubljano. Dospesvi po železnični v Strij, smo tam in v okolici tri dni kantinirali. Odtod smo korakali proti Sesešu in dospeli 22. opolden v Bobrko. Nismo dolgo počivali, ker smo morali že ob 5. popoldne marš polagomo nadaljevati v smeri proti Przemyslanam. Opolni smo se ustavili na obsežnem potoku — žito je bilo v kopicah — tu smo odpocivali le 4 ure, ker smo 23. ob 4. zjutraj nadaljevali marš proti Przemyslanam. Spremljala nas je ena baterija — kavalerija je bila razdeljena v patrolje, ki so šle pred nami. Ob 6. zvečer smo dospeli v Przemyslani in korakali tako dalje, čedalje bolj previdno, do Lipownice. Ob 4. zjutraj smo se grupirali. Ob 5. smo že opazili sovražnika na bregu, infanterijo, kavalerijo in artilerijsko.

Povelje "Angriff" je zadonelo vse povsodi, baterija je podpirala pomikanje naših v sovražnikovem ognju infanterije in artilerije v bojni liniji sunkoma se premikajočih vrst (Schwärmlinie). Ob 9. zjutraj je že divjal v polni meri obojestranski ogenj.

Infanterija je zahtevala v naših vrstah le malo žrtev, vsi strelci so šli visoko nad našimi glavami, artilerija je bolje streljala. Mi smo izvrstno streljali, jaz sem kot četovodja s kukalom opazoval učinke našega izvrstnega streljanja. Če je kdo v sovražnikovi čerti padel, sem jo takoj s kukalom opazil. Artilerija je stala za nami na desno od cerkve pri Lipownici. Naši fantje so bili zelo korajni. Med kljici "Vorwaerts", ko smo se sunkoma premikali naprej, je donel krepki naš slovenski "živijo". Infanterija je zadela malo, le artilerija nam je prizadela precej ranjenih in mrtvih. Naš hrabri bataljonski poveljnik obrstl, pl. Wojnovič je bil vedno v naši bojni liniji. Bodril nas je s klici: "Burschen vorwaerts", "Nur weiter Bruder", "Nihi zurueckbleiben!" Z njim je šlo vse z velikim navdušenjem naprej. Pogledal sem trenutek nazaj. Ko smo pa po skoku legli in streljali, sem opazil, da je bil ranjen v roko, klical je pa še vedno "Nur weiter! weiter, Courage, Burschen! Ob 2. popoldne smo bili že vedno v hudem ognju, le še okoli 700 korakov od sovražnika oddaljeni.

Jaz sem mojemu krdelu komandiral "vorwaerts", ko se oprem na levo roko, da se pripravim k skoku in odrihem od tal, se je razletil tik pred menoj šrapnel, ki me je zadel v levo roko, raztrgavši in osmolivši mi blizu. K sreči ni bilo zadeta kost, ker mi je le mišičje odtrgalo.

V trenutku sem čutil le udarec ob roko, holesti nobene, tekel pa sem 100 korakov naprej. Med tekomp z roko mahajo sem šele opazil, da mi culja iz rokava kri, ustavil se pa še nisem. Ko ležim zopet na tleh, da se pripravim k streljanju, sem padel v nezavest, ker sem že precej krvi izgubil. To je opazil moj sosed, rezervni desetnik Manfreda iz Kobarida. S svojo "putzschnuro" mi je zadrgnil roko, kravljene je takoj ustavilo. Dal mi je nekaj vode iz svoje steklenice in nekaj okrepljnih slasčic, nakar sem se zopet zdramil. To samaritansko delo je izvršil v hudem ognju, na desno in levo od nas je vse streljalo. Drugi so šli naprej, midva pa sva ostala na mestu približno eno uro. Nato me je spremil nazaj takoj dolgo, da me je odšel sanitetični patrulji naše kompanije. Tam sva si segla v roke, in on je odšel nazaj na bojišče. Zavezali so mi za silo rano in prepeljali na obvezališče, kjer so bili zdravniki na razpolago. Tam so mi rano izčistili in zave-

zali, dobil sem tudi sveže perilo, ker je bilo moje s krvjo opojeno. Bilo je to okoli pol 4. popoldne, in sicer v Lipownici. Ranjencev je bilo tam veliko, večinoma ranjenih na rokah in nogah, skoro vse od šrapnela. Zatem sem šel v Lipownici v neko kmečko hišo, kjer sem se vlegel in pol ure dremljal. Ob 5. se prebudim in pridev iz hiše, zdravnika ni bilo tam nobenega več; gledam in vidim, da so se naši vsled premoci sovražnikove nekoliko umaknili. Kaj sedaj? Noge so bile zdrave, torej krenem proti Przemyslanam, z menoj je bil tudi rezervist moje kompanije, ki je bil na vratu ranjen. Konč vasi srečava kmeta z vpreženim vozom. Zahteval sem od njega, naj me popelje z mojim tovarišem v mesto P.; skrajna se je obotavljala, potem je pa le ustregel najini zahteve. V Przemyslanah je bilo zelo veliko vojaštva. Na trgu vidim množico častnikov. Stopim pred stotnika generalnega štaba in ga vprašam: Kje je Rdeči križ. Prijel je nekega civilista za roko in mu ukazal, naj me plete v sobo, kjer je bil nastanjen Rdeči križ. V sobi sva dobila za večerjo mleko in piškot. Deklet od Rdečega križa so naju pa umile. Ranjencev je bilo veliko, legla sva na odkazano ležišče in tu prenočila. Tu smo našli mnogo vojakov našega polka, ki so pripravovali o nadaljnem boju našega polka. Dobro sva spala in se odpočila. Zjutraj vstanem in grem zopet na trg, kakor hitro sem zajtrkoval. Vojaštva je bilo tri veliko zbranega. Nad mestom plava aeroplans. Pričenja se obstreljevanje, kakor hitro pa zopaj s kukalom belordečo zastavo, znamenje, da je aeroplans naš, se cuje povelje "Feuer einstellen!" Aeroplans se ni nič žalega pripetilo, krožil je svojo zračno pot dalje. Moj polk je prenocoil na prostem v bojnih vrstah. Meščani so začeli svoje blago prevaziti v smeri proti Lvovu. To je bilo v sredo. Srečal sem stotnika našega polka konec mesta, poveljnika strojnih pušč, in ga nagovoril. Tu sem čakal pol ure, bilo je ob 6. zjutraj; rana me je pričela boleti. Ranjenci so se začeli pomikati v smeri proti Lvovu. Pejljalo jih je meščanstvo, ki jih je vzelo na svoje vozove, drugi, ki so mogli, so šli peš. Ugibam, v zapazim četovodijo Štengla moje sosedne kompanije in rezervnega kadeta Ukmarpa, rodom iz Trsta. Ukmar me je spoznal, bil sem namreč svoj čas v Trstu pri južni železnici in sem stanoval pri njegovih starših. Zaklječe me po imenu, bila sva prijatelja. Ukmar je bil ranjen v nogu in ni mogel več hoditi. Prosim, naj mu poskrbim voz, da se podelimo v Bobsku. Dobim ga v bližnji vasi in se vrнем k Ukmaru. Ob 10. popoldne sedemo na voz, ob štirih popoldne (27. avgusta) smo bili že v Bobriki. Zapelje nas naravnost v sotočje k Rdečemu križu. Zdravnika nas sprejmeta in rane pregledata. Dobimo večerje. V tej sobi sta stale tudi dva spoznala sta me po glasu in poklicala v sobo. Prenočili smo tu od 27. na 28. avgusta. Rečeno nam je bilo, da se odprejemo od tod v Strij. Dne 28. avgusta dopoldne slišimo iz daljave gromenje topov. Šli smo na kolodvor in se odpeljali ob 1. uri popoldne z vlakom v Strij, kamor smo dospeли ob 8. uri zvečer. Rana me je čedalje bolj bolela; iz vlaka izstopivši me zapelje železniški mojster k zdravniku. Ta gospod je bil veskozi prijazen; vzel je mene in mojega tovariša četovodijo Štengla k sebi v prenocišče in njuj prav dobro pogostil. Dne 29. zjutraj greva na kolodvor, kjer so opravljali službo naši saniteci iz Gradca. Od tu nato peljejo v garnizijsko bolnišnico. Ker nisva prišla takoj na vrsto, pride zopet po nju dotični gospod železniški mojster in nju povabil na dobro

Statement of the Ownership, Management, Circulation, etc.

of AMERIKANSKI SLOVENEC, published semi-weekly at Joliet, Illinois, required by the Act of August 24, 1912.

Names of Officers:

President—Anton Nemanich, Joliet, Illinois.
Secretary—Wm. Grayhack, Joliet, Illinois.
Treasurer—John Grayhack, Joliet, Illinois.
Editor—Rev. John Kranjec, Joliet, Illinois.
Business manager—Jos. Klepec, Joliet, Illinois.
Publishers—Slovenic-American Printing Company, Joliet, Illinois.

Owners holding 1 per cent or more of total amount of stock:

Michael Kochvar, Joliet, Illinois.
Mrs. J. Zelko, Joliet, Illinois.
Math. Grayhack, Joliet, Illinois.
R. T. Kelly, Joliet, Illinois.
Jos. Sitar, Joliet, Illinois.
Anton Pasdert, Joliet, Illinois.
Jos. Legan, Joliet, Illinois.

Known bondholders, mortgages, and other security holders, holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities: NONE.

SLOVENIC-AMERICAN PRINTING CO.

WM. GRAYHACK, Secretary.

Sworn to and subscribed before me this 30th day of September 1914.

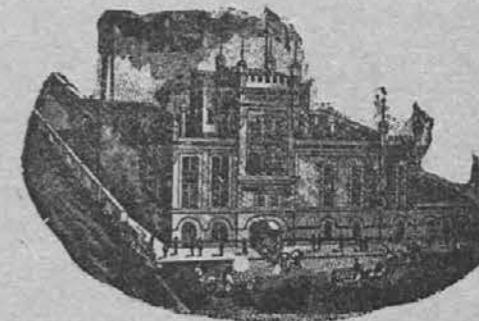
(Seal)

JOS. KLEPEC, Notary Public.

My commission expires November 5th, 1914.

JOLIET CITIZENS BREWING CO.

North Collins St., Joliet, Ill.

Pijs "Elk Brand" pivo

Izdelovalci najboljšega piva sodčnih in steklenicah.

Union Coal & Transfer Co.

515 CASS STREET, JOLIET, ILL.

Piano and Furniture Moving.

Chicago tel. 4313.

Northwestern tel. 4111

POZOR, ROJAKINJE!

Ali veste, kje je dobiti najboljša m...
so po najnižji ceni? Gotovol. V mesecu

J. & A. Pasdert

se dobijo najboljše sveže in prehrane v klobase in najokusnejše meso...
Vse po najnižji ceni. Pridite ter...
poskusite naše meso.

Nizke cene in dobra postrežba naše geslo.

Ne pozabite torej obiskati naš...
našej mesnic in groceriji na vogalu Broadway and Granite Streets.

Chic. Phone 2768. N. W. Phone 1111

W. H. KEEGAN

POGREBNIK.

Slovenci v La Salle in okolici: Ka...

dar potrebuje pogrebnika se obrnite na to tvrdko in prepričani bodite, da boste najboljši postreženi, ker ta zavod je najboljši ter mnogo cenejši kot drugi.

V slučaju potrebe rešilnega voza (ambulance) pokličite nas po telefonu, ker smo vedno pripravljeni — po dnevi in v ponoči.

Vse delo jamčeno.

POSTREŽBA TOČNA VSAK ČAS.

W. H. KEEGAN,

Telefona št. 100 — vsak čas.

Cor. 2nd and Joliet St., La Salle, Ill.

Chi. tel. 3399 N. W. tel. 128

Louis W...

200 Jackson St. JOLIET IL.

gostilničar

VINO, ŽGANJE IN SMODKE

Sobe v njej in Lunch Room

Chi. Phone: Office 658, Res. 3704

Uradne ure.

9-12 a.m. 1-5 and 7-8 p.m.

Ob nedeljah od 10. do 12.

Dr. S. Gasparovich

Dentist :: Zobozdravnik

Joliet National Bank Building

4th Floor, Room 405.

JOLIET, ILLINOIS

Fred Fehring Brewing Co.

JOLIET, ILL.

PIVO V STEKLENICAH.

Cor. Scott and Clay Sta. Both Telephones 26. JOLIET, ILLINOIS

N. W. Phone 809.

MIHAEL KOCHEVAR

SLOVENSKI GOSTILNIČAR

Cor. Ohio in State Sts. Joliet, Ill.

Bray-eva Lekarna

Se priporoča slovenskemu občinstvu

v Jolietu. Velika zalog...

Nizke cene.

Naročite zaboj steklenic

novega piva, ki se imenuje

EAGLE EXPORT

ter je najboljša pijača

E. Porter Brewing Company

S. Bluff St., Joliet, Ill.

Oba telefona 405.

Photo by American Press Association.

AVSTRIJSKI PRESTOLONASLEDNIK JE NA BOJIŠČU.

Prestolonaslednik Karel Franc Jožef, prvi v vrsti do avstrijskega prestola po umoru nadvojvoda Franc Ferdinandu, ki je bil neposredni vzrok razpora med Avstrijo in Srbijo, bo nasledil svojega prastrača, cesarja Francu Jožefu, na prestolu. Že več tednov se mudi na bojnem toriu, kjer poveljuje velikemu vojnemu zboru.